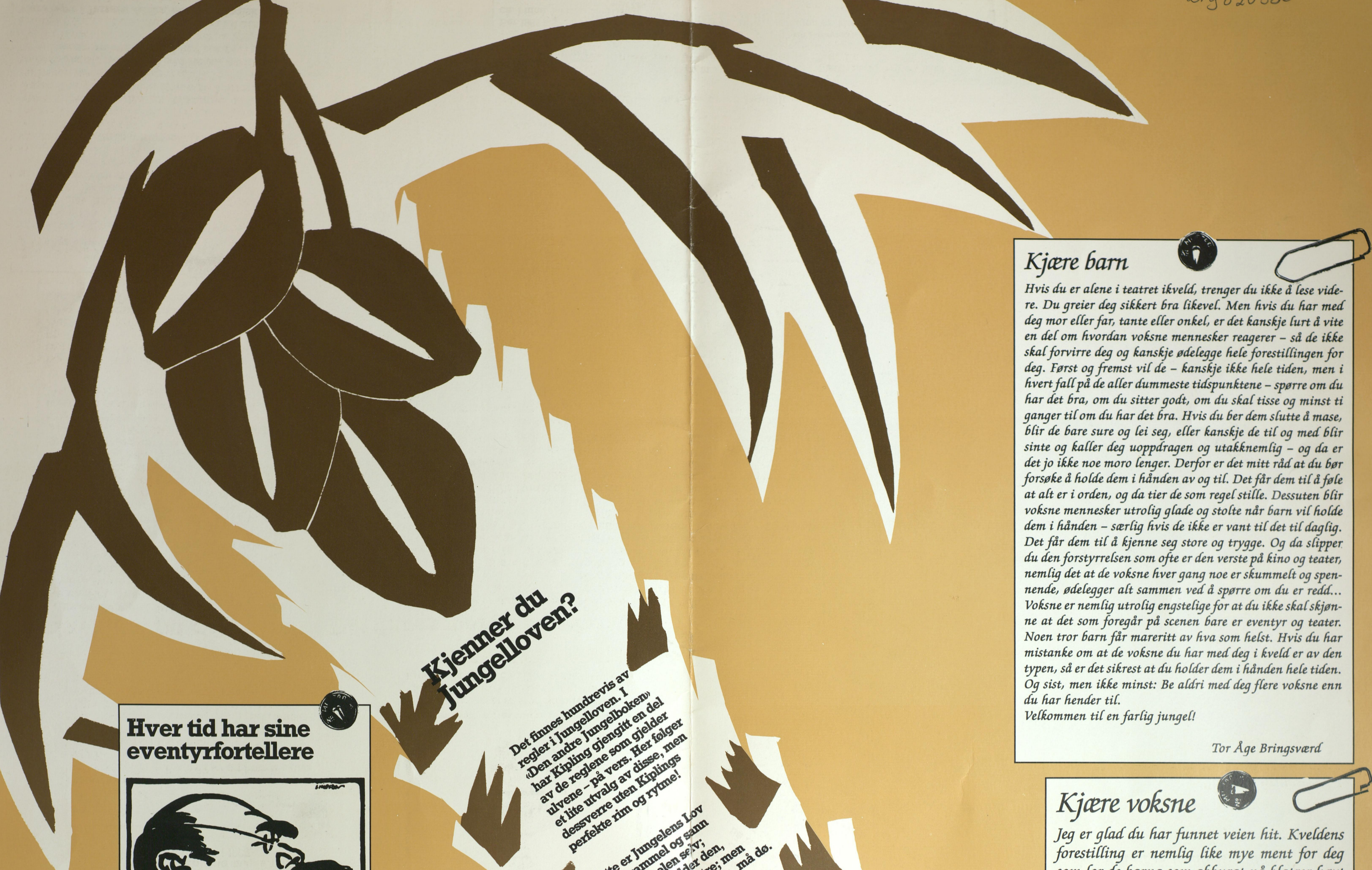

JUNGELBOKEN – MOWGLI

**AV TOR ÅGE BRINGSVÆRD
FRITT ETTER RUDYARD KIPLING**

DEN NATIONALE SCENE

Hver tid har sine eventyrfortellere

Kveldens forestilling bygger på en bok av engelskmannen Rudyard Kipling (1865-1936). Han ble født i India, og selv om han levde mesteparten av sitt liv i England, vendte han ofte tilbake til Indias jungler - i hvert fall i bøkene sine. Kipling fikk Nobelprisen i litteratur i 1907.

Tor Åge Bringsværd

er en av norsk litteraturs største eventyrfortellere for tiden. Fra 1967 av og fram til i dag har han utgitt mer enn 50 bøker - romaner, skuespill, novellesamlinger m.m. - både for barn og voksne, og han regnes vel som en av Norges aller frodigste og mest fantasifulle forfattere de siste ti-femten årene. En forfatter du vil ha stor glede av å lese mer av!

Har Tabagui rett?

«Vil en ulvunge bli like godt mottatt hos menneskene?» spør sjakalen. Både han og vi vet at svaret er nei. Noe av det mest ulykkelige som er hendt i vår moderne verden, er den avstand som er vokst frem mellom dyr og mennesker. Dyrene burde være våre «søsken» på denne kloden. I stedet ser vi bare på dem som råvarer til kjøtt- og pels-industrien. Og villdyrene dreper vi for morro skyld - og henger likene som pynt på veggen... I mange bygårder er det til og med forbudt å ha hund og katt. Naboer som for lengst har forsonet seg med stereotyper og sus i vannrørene, orker ikke tanken på at en katt kanskje før eller siden vil gi fra seg et mjau. Snart vil vi bare møte dyr i Donald-hefter, på TV - og på middagsbordet.

For femti år siden fantes det 100 000 ville tigre i verden. Det var åtte forskjellige slag - og de levde i India, Iran, Kina, Sovjet, Tyrkia, Indonesia og Thailand. I dag finnes det litt under fem tusen tigre i hele verden. Og antallet synker fra år til år...

Jungelboken

er den mest kjente boken Kipling har skrevet. Siden den ble utgitt i 1894, har den stadig kommet i nye opplag. To ganger er den blitt filmet. Og over hele verden kaller småspeidere seg for «ulvunger» og bruker fortellingene om Mowgli som en ramme omkring speiderarbeidet sitt. Jungelboken har inspirert mange forfattere og tegnere til å dikte andre eventyr fra jungler og urskoger. Uten Kiplings fortellinger om Mowgli, ville for eksempel aldri Edgar Rice Burroughs ha funnet på å skrive sin første historie om Tarzan (1912). Han flyttet bare handlingen fra Asia til Afrika, og lot hovedpersonen vokse opp blant aper i stedet for ulver. (At han dessuten var så oppslukt av sitt forbilde at han til og med lot det være tigre i Tarzans Afrika, er en zoologisk feil han siden luket ut av bøkene.)

Kjenner du Jungelloven?

Det finnes hundrevis av regler i Jungelloven. I «Den andre Jungelboken» har Kipling gjengitt en del av de reglene som gjelder ulvene - på vers. Her følger et lite utvalg av disse, men dessverre uten Kiplings perfekte rim og rytme!

Dette er Jungelens Lov - like gammel og sann som himmelen selv; Ulven som holder den, vil leve og blomstre, men Ulven som bryter den, må dø.

Vask deg daglig fra nesetipp til hale, drikk dypt, men aldri for dypt; Husk at natten er til for jakt, glem aldri at dagen tilhører søvnen.

Sjakalen kan følge i Tigernes spor, men, Hvab, når bartens dine er fullvoksne, Så husk at Ulven er en jeger - og skaff deg din egen mat.

Hold fred med Jungelens Herrer - Tigeren, Panteren, Bjørnen; Så husk at Ulven er en jeger - og skaff deg din egen mat.

Hvis du kjemper med en Ulv fra Flokken, så kjemp mot ham alene og langt borte; Ellers vil andre ta del i striden, og Flokken bli svekket av splid.

Hvis du dreper før midnatt, vær stille, og veit ikke skogen med dine hyl; Ellers skremmer du dådyrene bort fra underskogen, og dine brodre vil gå sulne bort.

Du kan drepe for deg selv, og dine feller, og dine hvælper det de trenger, og det Men drep ikke for din formøylses skyld, og syv ganger drep aldri Mennesket.

Det Flokken dreper, er Flokkens mat. Du må spise det der det ligger; Ingen må ta med seg noe av det kjøttet til hiet sitt, i så fall må han dø.

På grunn av hans alder og visdom, på grunn av hans styrke og kraft, Er ordet til Lederulven Lov, i alle spørsmål som Lovens ikke berører. Dette er altså Jungelens Lov, og mange og mektige er de; Men hodet og halen på Lov, og mange og ryggen er - Adlyd!

Handlingen i Mowgli foregår i India

India er ti ganger så stort som Norge. I Norge bor det 4 millioner mennesker. I India bor det 605 millioner mennesker.

Det finnes mange beretninger

om barn som har vokst opp sammen med dyr. De fleste er eventyr. Men noen er sanne. «Plutselig kom en stor, voksen ulv ut av hulen... Og bak den kom spøkelsen de innfødte hadde fortalt meg om... ansikter var nesten ikke synlig, men øynene var lysende og skarpe. Det var et menneske!» Det er misjonæren J. A. L. Singh som skriver dette i dagboken sin. Året er 1920. Stedet er Bengal i India. De innfødte i en landsby har bedt ham om å fordrive et spøkelse som stadig skremmer dem - en farlig skog-demon. De finner hulen hvor demonen lever. Det er en ulvehule. Og det er ikke bare en, men to

demoner. To små piker som lever sammen med ulvene. Ulvemoren blir drept. Men Singh tar seg av barna. Han kaller dem Kamala og Amala. De løper fort på alle fire, men er ikke i stand til å reise seg. Den eneste maten de vil røre, er melk og rått kjøtt. Ingenting kan få dem til å le. Men når Amala dør et år senere, feller Kamala to tårer... Kamala overlever ni år hos menneskene. Hun lærer seg endelig å gå på to, venner seg til kokt mat og greier å gjøre seg forstått, så vidt det er. Du hun døde, kunne hun litt over tredivde ord. Kroppen hennes ble ca. 16 år. Men i hodet sitt ble hun aldri mer enn tre år gammel.

DEN NATIONALE SCENE

Jungelboken - MOWGLI -

av Tor Åge Bringsværd, fritt etter Rudyard Kipling. Musikk: Per Christian Revhoit og Tom Harry Halvorsen.

Table with production credits including Regi, Dekorasjon, Kostymer, Masker, Musikalsk bearbeidelse, and cast members like Karin Hox, Morten Andresen, and Sverre Røssummoen.

Kjære barn

Hvis du er alene i teatret ikveld, trenger du ikke å lese videre. Du greier deg sikkert bra likevel. Men hvis du har med deg mor eller far, tante eller onkel, er det kanskje lurt å vite en del om hvordan voksne mennesker reagerer - så de ikke skal forvirre deg og kanskje ødelegge hele forestillingen for deg. Først og fremst vil de - kanskje ikke hele tiden, men i hvert fall på de aller dumme tidspunktene - spørre om du har det bra, om du sitter godt, om du skal tisse og minst ti ganger til om du har det bra. Hvis du ber dem slutte å mase, blir de bare sure og lei seg, eller kanskje de til og med blir sinte og kaller deg uoppdragen og utakknemlig - og da er det jo ikke noe moro lenger. Derfor er det mitt råd at du bør forsøke å holde dem i hånden av og til. Det får dem til å føle at alt er i orden, og da tier de som regel stille. Dessuten blir voksne mennesker utrolig glade og stolte når barn vil holde dem i hånden - særlig hvis de ikke er vant til det til daglig. Det får dem til å kjenne seg store og trygge. Og da slipper du den forstyrrelsen som ofte er den verste på kino og teater, nemlig det at de voksne hver gang noe er skummelt og spennende, ødelegger alt sammen ved å spørre om du er redd... Voksne er nemlig utrolig engstelige for at du ikke skal skjønne at det som foregår på scenen bare er eventyr og teater. Noen tror barn får mareritt av hva som helst. Hvis du har mistanke om at de voksne du har med deg i kveld er av den typen, så er det sikrest at du holder dem i hånden hele tiden. Og sist, men ikke minst: Be aldri med deg flere voksne enn du har hender til. Velkommen til en farlig jungel!

Tor Åge Bringsværd

Kjære voksne

Jeg er glad du har funnet veien hit. Kveldens forestilling er nemlig like mye ment for deg som for de barna som akkurat nå klatrer høyt og lavt omkring deg. Altfor ofte deler vi verden i to - etter en flytende aldersgrense. Som om vi skulle være tilhenger av en slags kulturell apartheid-politikk... Men jeg tror svært få ting er Bare for Barn. Og jeg tror enda færre ting er Bare for Voksne. Jeg tror det er viktig at barn og voksne opplever ting sammen. Jeg tror det bør finnes broer. Teater kan være en slik bro. Velkommen til en familieforestilling!

Tor Åge Bringsværd